

DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD EN MEDIA

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van decreet tot wijziging van de artikelen 10, 12, 13 en 14 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie

- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend ontwerp van decreet realiseert een meer doorgedreven toepassing van de principes van deugdelijk bestuur bij de VRT waarbij o.m. de voorrang van het vennootschapsbelang en de discretieplicht van de bestuurders decretaal worden verankerd. Ook de aanwijzing van onafhankelijke bestuursleden kadert in deze principes en moet leiden tot een professionalisering en versterking van de raad van bestuur. De grotere betrokkenheid van de raad van bestuur bij de benoeming en het ontslag van de gedelegeerd bestuurder moet op haar beurt leiden tot een verdere professionalisering van het dagelijks bestuur en tot een positieve wisselwerking en een optimale interactie tussen de raad en de gedelegeerd bestuurder. Voorliggend ontwerp van decreet legt tenslotte aan de raad van bestuur de verplichting op om bij beslissingen over het strategisch karakter van een aangelegenheid rekening te houden met het reglement dat hij zelf opmaakt, hetgeen op zijn beurt zal bijdragen aan een verdere professionalisering van het dagelijks bestuur en een positieve impact zal hebben op de samenwerking tussen raad van bestuur en gedelegeerd bestuurder.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggend ontwerp van decreet heeft betrekking op het beleidsveld media en is gerelateerd aan het inhoudelijk structuurelement Openbare omroep.

Het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019 – 2024 stelt: *“De Vlaamse regering zet verder in op een kwaliteitsvolle openbare omroep in een sterke Vlaamse mediasector. De VRT moet verder evolueren naar een moderne, slanke en slagkrachtige mediaorganisatie die kwaliteitsvol aanbod brengt”.*

De beleidsnota media 2019-2024 bepaalt onder ISE M. "Openbare omroep" en SD M.3. "Operationele werking van de VRT":

"De Vlaamse regering zet verder in op een kwaliteitsvolle openbare omroep in een sterke Vlaamse mediasector".

"De VRT is een toekomstgericht, slagkrachtig en slank mediabedrijf dat scenario's uitbouwt om structurele oplossingen te voorzien binnen de klijlijnen van de nieuwe beheersovereenkomst en in uitvoering van het regeerakkoord".

In de beheersovereenkomst 2021-2025 tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT wordt het volgende gesteld:

"Er is nood aan leiderschap doorheen de ganse organisatie, doorgedreven strategisch denken en handelen, een cultuurverandering op het vlak van organisatiebeheersing, en een hervorming van processen en structuren om de organisatie in haar geheel werkelijk meer wendbaar te maken. Ook de Vlaamse overheid heeft hier een rol te spelen, met name als het gaat over de bredere 'governance' en het algemene kader waarbinnen de VRT werkt".

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De Vlaamse Regering gaf haar eerste principiële goedkeuring aan dit dossier op 16 juli 2021 (VR 2021 1607 DOC.0991/1).
- De Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media verleende advies op 31 augustus 2021.
- De Vlaamse Toezichtcommissie verleende advies nr. 2021/76 op 7 september 2021.
- De afdeling Wetgeving van de Raad van State verleende advies nr. 70.207/3 op 28 oktober 2021.

1. Advies Sectorraad Media dd. 31 augustus 2021

De Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media formuleerde op 31 augustus 2021 zijn advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van de artikelen 10, 12, 13 en 14 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie. De Sectorraad Media vindt het positief dat er met deze tekst verder wordt gewerkt aan de modernisering van de governance en een goede werking van de VRT. De Sectorraad is ook voorstander van een verdere professionalisering van de Raad van Bestuur, waar het opnemen van onafhankelijke bestuurders met specifieke competenties naast de politiek aangeduide bestuurders zeker toe kan bijdragen. Daarnaast formuleert de Sectorraad Media een aantal bedenkingen en opmerkingen.

- 1.1. De Sectorraad Media stelt vast dat het voorontwerp basisprincipes van goed bestuur betreft, maar dat niet werd gekozen voor een meer fundamentele aanpassing van de governance structuur met instrumenten die het huidig Wetboek Vennootschappen en Verenigingen aanbiedt (bv. duale bestuursstructuur met een bestuur en volwaardige directieraad).

In antwoord hierop kan gesteld worden dat het Wetboek van vennootschappen en verenigingen in Boek 7, Titel IV, Hoofdstuk 1 inderdaad drie regimes van bestuur mogelijk maakt in een NV, namelijk het monistisch bestuur, de enige bestuurder of het duaal bestuur. Het principe blijft dat van monistisch bestuur: de vennootschap wordt bestuurd door een collegiaal bestuursorgaan, de raad van bestuur, met minstens drie bestuurders die benoemd worden door de algemene vergadering van aandeelhouders (zie artikel 7:85). Daarnaast kan ook gekozen worden voor een regime van enige bestuurder of duaal bestuur, mits dit uitdrukkelijk bepaald wordt in de statuten.

In voorliggend ontwerp van decreet werd ervoor geopteerd om voor de VRT op dit gebied de continuïteit te verzekeren en verder te werken met een systeem van monistisch bestuur.

- 1.2. De Sectorraad Media merkt op dat er in het voorontwerp van decreet wordt gefocust op de introductie van onafhankelijke bestuurders, maar dat er verder niets wordt gezegd over de nodige competenties en profielen van de andere acht politiek aangeduide bestuursleden.

In dit verband kan opgemerkt worden dat voor deze bestuurders de huidige regeling behouden blijft. Krachtens art. 2:51 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen is elk lid van een bestuursorgaan tegenover de rechtspersoon gehouden tot een behoorlijke vervulling van de hem opgedragen taak. Dit impliceert uiteraard dat de betrokkene daartoe over de nodige kwalificaties en competenties beschikt. Specifiek voor de VRT moeten politiek aangeduide bestuurders ook beantwoorden aan de profielschets die is opgenomen in het Charter Deugdelijk Bestuur (p. 30 en volgende). Deze profielschets bepaalt onder meer dat elke bestuurder individueel over vaardigheden, kennis en ervaring moet beschikken die in lijn zijn met de noden van de VRT, en dat de raad van bestuur, in zijn geheel genomen, moet samengesteld worden uit personen die zoveel mogelijk complementair zijn ten opzichte van elkaar, en die vaardigheden en ervaring op diverse vlakken vertegenwoordigen, onder andere juridische, bedrijfseconomische en financiële vaardigheden, alsook bestuurlijke talenten en managementervaring, kennis van de mediasector zowel academisch als operationeel, kennis van de culturele sector, en kennis van en toegang tot de middenveldorganisaties. De profielschets bepaalt ook dat de bestuurders moeten voldoen aan hoge standaarden van beroepsbekwaamheid en oordeelsvermogen en toegewijd moeten zijn om de langetermijnbelangen van de VRT te dienen.

- 1.3. De Sectorraad Media heeft vragen bij de uitzondering die het ontworpen artikel 10, §3, bevat op de discretieplicht van de bestuurders van de VRT. Volgens de Sectorraad zou deze uitzondering ertoe leiden dat discretie rond een bepaald onderwerp niet meer geldt zodra er iets over dat onderwerp in de media is gebracht. De Sectorraad Media vreest dat deze uitzondering de discretieplicht dan ook kan uithollen en stelt dat deze uitzondering hier niet op zijn plaats is, temeer daar het voorontwerp bepaalt dat de discretieplicht ook na beëindiging van het bestuursmandaat geldt en daar het voorontwerp ook afspraken bevat voor het organiseren van externe communicatie via de voorzitter van de raad van bestuur.

In reactie hierop kan gesteld worden dat het voorliggende ontwerp van decreet in de praktijk niets verandert aan de huidige discretieplicht voor bestuurders van de VRT, en ook niet aan de uitzonderingen daarop. De discretieplicht, zoals die vandaag reeds is opgenomen in het Charter Deugdelijk Bestuur, wordt voortaan wel decretaal verankerd. Het Charter stelt vandaag reeds dat de bestuurders absolute discretie moeten bewaren, *behalve indien het gaat om informatie die reeds is bekendgemaakt door de VRT of waarvan zonder enige twijfel kan worden aangetoond dat zij behoort tot het publiek domein*. In dit verband moet opgemerkt worden dat het feit dat over de VRT in de media bericht wordt, niet per definitie betekent dat ook de informatie waarop de berichtgeving betrekking heeft, kan beschouwd worden als behorende tot het publiek domein. Bestuurders zullen dus niet zomaar commentaar kunnen leveren op alles wat rond de VRT in de media aangekaart wordt. Externe communicatie via de voorzitter van de raad van bestuur, zoals geregeld in het ontworpen artikel 10, §3, laatste lid, staat los van die individuele discretieplicht en strekt ertoe dat de raad van bestuur desgewenst zelf ook collegiaal een standpunt kan innemen en vertolken in de pers.

- 1.4. De Sectorraad Media stelt dat het voorontwerp van decreet onvoldoende duidelijk bepaalt wat onder onafhankelijkheid van de bestuurders wordt verstaan. Het is volgens de Sectorraad essentieel dat zij geen enkele "politieke" rol in de ruime zin opnemen. Aansluitend daarbij stelt de Sectorraad dat de politieke onverenigbaarheid voor VRT-bestuurders moet worden vastgelegd in het Mediadecreet omdat bij gebrek daaraan de evenredige vertegenwoordiging binnen de raad van bestuur bij de overige acht leden zou kunnen worden vertekend.

Zoals blijkt uit de memorie van toelichting bij artikel 3 van het ontwerp, wordt de onafhankelijkheid van de bestuurders met toepassing van artikel III.42, §2, Bestuursdecreet bepaald aan de hand van de criteria van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen. Art. 7:87 van dit Wetboek stelt dat een bestuurder in een genoteerde vennootschap als onafhankelijk wordt beschouwd als hij met de vennootschap of met een belangrijke aandeelhouder ervan geen relatie onderhoudt die zijn onafhankelijkheid in het gedrang brengt. Om na te gaan of een kandidaat bestuurder aan deze voorwaarde voldoet, worden de criteria toegepast uit de code voor deugdelijk bestuur, Belgische Corporate Governance Code 2020, vastgesteld bij KB van 12 mei 2019.

Overigens gelden voor de onafhankelijke bestuurders dezelfde onverenigbaarheden als voor de andere leden van de raad van bestuur. Hun mandaat van bestuurder is o.m. onverenigbaar met het ambt van lid van een ministerieel kabinet of het ambt van burgemeester, schepen of voorzitter van het OCMW (artikel 12, §2, van het Mediadecreet).

- 1.5. De Sectorraad Media heeft vragen bij de samenstelling van de onafhankelijke benoemingsadviescommissie en bij het profiel van haar leden. De Sectorraad vraagt om, minstens in de memorie van toelichting, de aard, het profiel en de samenstelling van de onafhankelijke benoemingsadviescommissie te verduidelijken, samen met een aanduiding van de verwachte onafhankelijkheid van de leden ervan.

Zie *infra* voor repliek, in antwoord op het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State.

- 1.6. De Sectorraad Media vraagt zich af waarom de uittredende raad van bestuur van de VRT het profiel van de onafhankelijke bestuurders bepaalt als de insteek is dat er maximaal naar complementariteit van de bestuurders binnen het gehele bestuur (onafhankelijke bestuurders en bestuurders die de politieke vertegenwoordiging verwezenlijken) dient te worden gestreefd.

Hierop kan het volgende gerepliceerd worden. Indien het profiel van de onafhankelijke bestuurders zou worden opgemaakt door de politiek aangestelde leden van de nieuwe raad van bestuur, zou dit leiden tot een belangrijke vertraging in de volledige samenstelling van de raad van bestuur van de VRT. Na de opmaak van het profiel, is er immers nog geruime tijd nodig voor de publicatie van de vacature, het indienen van de kandidaturen en de voordracht door het onafhankelijk en extern benoemingsadviesbureau. Daardoor zou de raad van bestuur maandenlang niet voltallig zijn en niet met volheid van bevoegdheid kunnen functioneren. Om die reden is er ter zake een belangenafweging gemaakt waarbij gekozen is voor de continuïteit tussen uittredende en nieuwe raad van bestuur.

- 1.7. De Sectorraad Media merkt op dat in het voorontwerp van decreet niet is bepaald hoe de vervanging van een onafhankelijke bestuurder verloopt ingeval van een voortijdige vacature.

Zie *infra* voor repliek, in antwoord op het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State.

- 1.8. De Sectorraad Media heeft vragen bij het verband tussen het reglement waarvan sprake in het ontworpen artikel 12, §3, en het Charter Deugdelijk Bestuur vermeld in het ontworpen artikel 10, §1. In het reglement bepaalt de raad van bestuur de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent inzake het nemen van beslissingen van strategische aard en mogelijk ook zijn andere bevoegdheden. In het Charter Deugdelijk Bestuur, gezamenlijk op te stellen door de raad van bestuur en de gedelegeerd bestuurder, wordt vastgelegd op welke wijze de bevoegdheden uit artikel 13, waaronder het nemen van beslissingen van strategische aard, worden uitgeoefend. De

Sectorraad Media vraagt hier meer conceptuele duidelijkheid en veronderstelt dat in artikel 12, §3, en in artikel 13, §1, 2°, niet het reglement, maar wel het Charter Deugdelijk Bestuur wordt bedoeld.

Hierop kan het volgende gerepliceerd worden. Krachtens de laatste zin van artikel 13, §1, 2°, is het een autonome bevoegdheid van de raad van bestuur om te beslissen over het strategische karakter van een aangelegenheid. Het is niet de bedoeling van het voorliggend ontwerp van decreet om die autonomie te beperken. Om die autonomie ten volle te vrijwaren, bepaalt artikel 12, §3, dat de raad van bestuur in een reglement dat hij eigenstandig vaststelt, de wijze moet bepalen waarop hij zijn bevoegdheid uitoefent tot het nemen van beslissingen over aangelegenheden met een strategisch karakter. Uiteraard staat het de raad van bestuur met toepassing van artikel 10 vrij om ook in onderling overleg met de gedelegeerd bestuurder in het VRT Charter Deugdelijk Bestuur hierover afspraken te maken.

- 1.9. De Sectorraad Media stelt dat in verband met de bevoegdheden van de gedelegeerd bestuurder van de VRT de memorie van toelichting de term 'dagelijks bestuur' hanteert, terwijl in artikel 14 van het Mediadecreet de bevoegdheid van de gedelegeerd bestuurder wordt omschreven als 'operationeel bestuur', hetgeen vennootschapsrechtelijk een andere betekenis heeft.

Deze opmerking van de Sectorraad kan worden bijgetreden. In de memorie van toelichting zullen de nodige aanpassingen worden aangebracht.

2. Advies Vlaamse Toezichtscommissie dd. 7 september 2021

De Vlaamse Toezichtscommissie formuleerde op 7 september haar advies nr. 2021/76 over het voorontwerp van decreet tot wijziging van artikel 10, 12, 13 en 14 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie.

De VTC stelt vast dat het voorontwerp van decreet betrekking heeft op de verwerking van persoonsgegevens, waaronder mededelingen, en de VTC gaat daarom na in hoeverre het voorontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

De VTC besluit dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin een tweetal elementen bijkomend worden geïmplementeerd.

- 2.1. De VTC is van oordeel dat de correcte rechtsgrond moet worden aangegeven, eventueel in de memorie van toelichting. Volgens de VTC vindt de verwerking van persoonsgegevens die hoort bij de vermelde bepalingen van het ontwerp een rechtvaardigingsgrond in het noodzakelijk zijn voor het uitoefenen van een taak van algemeen belang.
In antwoord hierop kan gesteld worden dat elke verwerking van persoonsgegevens die valt onder de AVG, uiteraard dient te gebeuren conform deze AVG. Een verordening heeft ingevolge artikel 288 VWEU een algemene strekking en is verbindend in al haar onderdelen en rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat. Het gevolg van deze rechtstreekse toepasselijkheid is dat het overschrijven of omzetten van een verordening niet nodig is. Dit ligt in lijn met de omzendbrief inzake wetgevingstechniek (randnummer 80), waarin de Raad van State expliciet het volgende stelt: "Neem bepalingen van een Europese verordening niet over in een tekst van intern recht." Daarom wordt in dit ontwerp van decreet niet ingegaan op de concrete rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens, die inderdaad gelegen is in artikel 6, lid 1, e) AVG met name de vervulling van een taak van algemeen belang.
- 2.2. De VTC is van oordeel dat zo nodig extra maatregelen moeten genomen worden om de effectiviteit van de discretieplicht te waarborgen. De VTC wijst er in dit verband op dat de

discretieplicht om effectief te zijn enerzijds duidelijk moet gecommuniceerd worden aan de leden van de raad van bestuur en ook gesanctioneerd moet kunnen worden.

Aangezien de discretieplicht voor bestuurders, die vandaag al is opgenomen in het Charter Deugdelijk Bestuur van de VRT, met dit ontwerp van decreet wordt opgenomen in het Mediadecreet zelf, zal ze voor elke bestuurder van de VRT bekend zijn. Een sanctie op het schenden van de discretieplicht wordt nu ook opgenomen in artikel 10, §3, van het Mediadecreet: als de raad van bestuur oordeelt dat een bestuurder de discretieplicht heeft geschonden, zal de voorzitter aan de Vlaamse Regering voorstellen om deze bestuurder uit zijn functie te ontslaan. Daarnaast hebben de VRT en/of derden ook de mogelijkheid om alle mogelijke vervolgingen in te stellen die de wet voorziet in geval van schending van de discretieplicht door een bestuurder.

3. Advies afdeling Wetgeving van de Raad van State dd. 28 oktober 2021

De Raad van State stelt vast dat de beoogde samenstelling van de raad van bestuur van de VRT in overeenstemming is met de bepalingen van de cultuurpactwet. Daarnaast formuleert de Raad van State nog een aantal bijzondere opmerkingen.

3.1. De Raad van State stelt dat de ontworpen regeling geen bepalingen bevat met betrekking tot de vervanging van bestuurders waarvan het mandaat voortijdig wordt beëindigd, en dat het voorontwerp op dit punt moet worden aangevuld.

In dit verband kan verwezen worden naar dezelfde opmerking van de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Het klopt dat dit niet geregeld wordt in het voorontwerp. Ook de voortijdige vervanging van een bestuurslid dat is aangewezen met inachtneming van de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties in het Vlaams Parlement, is niet geregeld in het Mediadecreet. In reactie op de opmerking van de Raad van State wordt een bepaling met betrekking tot de vervanging van politiek aangewezen bestuurders en van onafhankelijke bestuurders waarvan het mandaat voortijdig wordt beëindigd, toegevoegd aan artikel 12, §4, van het Mediadecreet.

Voor wat betreft de vervanging van een bestuurslid dat is aangewezen met inachtneming van de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties in het Vlaams Parlement waarvan het mandaat voortijdig wordt beëindigd, wordt dezelfde procedure hernomen als voor de oorspronkelijke aanwijzing: de Vlaamse Regering wijst voor de weggevallen bestuurder met inachtneming van de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties in het Vlaams Parlement een vervanger aan die het mandaat van zijn voorganger volbrengt. Wanneer een onafhankelijk bestuurslid in de loop van zijn of haar mandaat moet vervangen worden, draagt het onafhankelijk en extern benoemingsadviesbureau binnen één maand na het opvallen van het mandaat 2 kandidaten voor uit de reserve van kandidaten die zich aangeboden hadden na de open oproep gelanceerd door de uittreedende raad van bestuur in uitvoering van artikel 12, §1/1. Het onafhankelijk en extern benoemingsadviesbureau houdt bij deze voordracht rekening met het gewenste profiel van de kandidaat en met de complementariteit binnen de raad van bestuur. De Vlaamse Regering wijst vervolgens één van de voorgedragen kandidaten aan als vervanger die het mandaat van zijn voorganger volbrengt.

3.2. De Raad van State stelt dat de discretieplicht die in het ontworpen artikel 10, §3, van het Mediadecreet aan de leden van de raad van bestuur van de VRT wordt opgelegd niet absoluut kan zijn. Om in overeenstemming te zijn met artikel 10 EVRM en artikel 19 van de Grondwet moet deze beperking van het recht op vrije meningsuiting van de betrokken bestuurders noodzakelijk en proportioneel zijn in het licht van het met het voorontwerp nagestreefde doel. De Raad van State besluit dat de ontworpen regeling in dit verband aan bijkomend onderzoek moet worden onderworpen.

Daarnaast stelt de Raad van State dat het voorontwerp, door het bepalen van de sancties bij schending van de discretieplicht over te laten aan de raad van bestuur van de VRT, een aspect van een regeling delegeert aan een openbare instelling, wat in beginsel niet in overeenstemming

is met de algemene publiekrechtelijke beginselen. Dergelijke delegaties zijn volgens de Raad van State enkel mogelijk voor zover zij zeer beperkt zijn en een niet-beleidsmatige karakter hebben, door hun detailmatige of hoofdzakelijk technische draagwijdte. De instellingen die de betrokken reglementering dienen toe te passen moeten hierbij zowel aan rechterlijke controle als aan politieke controle onderworpen zijn. De Raad van State concludeert dat in casu de beoogde sanctionering daarom dient te worden geregeld hetzij door de decreetgever zelf, hetzij door de Vlaamse Regering indien zij daartoe door de decreetgever wordt gemachtigd.

In replek hierop kan gesteld worden dat de discretieplicht waarvan sprake in het ontworpen artikel 10, §3, geen afbreuk doet aan de aangifteplicht opgenomen in artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, noch aan de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden zoals opgenomen in richtlijn EU(2019)/1937, noch aan andere wetgeving die andere rechten en belangen nastreeft. Dit wordt verduidelijkt in de memorie van toelichting. Voor alle duidelijkheid wordt het woord “absoluut” in de tekst van het ontworpen artikel 10, §3, geschrapt.

Daarnaast kan worden vastgesteld dat artikel 10, §1, 2°, van het voorontwerp inderdaad stelt dat de sanctie bij schending van de discretieplicht moet worden vastgesteld door de raad van bestuur en de gedelegeerd bestuurder in het VRT Charter Deugdelijk Bestuur. De sanctie waarop gedoeld wordt, is vandaag reeds omschreven in punt III.4 van het Charter Deugdelijk Bestuur: het betreft enkel de mogelijkheid tot ontslag van de betrokken bestuurder uit zijn of haar functie, los van de mogelijkheid voor de VRT en/of derden om alle mogelijke vervolgingen in te stellen die de wet voorziet in geval van schending van de discretieplicht door een bestuurder. Voor alle duidelijkheid wordt deze precisering van de sanctie opgenomen in het ontworpen artikel 10, §3. Omwille van de duidelijkheid en consistentie wordt dezelfde sanctie ook opgenomen in het ontworpen artikel 10, §2, voor de schending van het vennootschapsbelang.

- 3.3. De Raad van State beveelt aan om de wijze van samenstelling van de benoemingsadviescommissie, met inbegrip van de voorwaarden die de onafhankelijkheid van de leden ervan moeten waarborgen, te bepalen in artikel 12, §1/1, van het voorontwerp zelf.

In dit verband kan verwezen worden naar dezelfde opmerking van de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. De onafhankelijke benoemingsadviescommissie is in de bedoeling van de initiatiefnemers steeds opgevat als een externe entiteit, het gaat niet om een comité binnen de raad van bestuur. Het is bovendien de overtuiging van de initiatiefnemers dat de onafhankelijkheid van een benoemingsadviescommissie maximaal gewaarborgd is wanneer gewerkt wordt met een extern begeleidingsbureau, eerder dan met een benoemingsadviescommissie die ad hoc is samengesteld. Om dit te verduidelijken wordt de term “onafhankelijke benoemingsadviescommissie” in het decreet vervangen door “onafhankelijk en extern benoemingsadviesbureau”. De uittredende raad van bestuur zal dus een extern bureau aanstellen dat voor elke vacature van onafhankelijke bestuurder een dubbele voordracht doet aan de Vlaamse Regering. De onafhankelijkheid van dit bureau is verzekerd, onder meer omdat de wetgeving inzake overheidsopdrachten moet worden nageleefd. Ook het bijkomende voorschrift dat het onafhankelijk en extern benoemingsadviesbureau expertise en ervaring moet hebben in selectie en werving, draagt mee bij aan zijn onafhankelijkheid.

- 3.4. Tenslotte stelt de Raad van State dat artikel 6, tweede lid, van het voorontwerp het best geherformuleerd wordt.
Deze opmerking kan worden bijgetreden. De tekst van artikel 6, tweede lid, werd aangepast aan de door de Raad van State voorgestelde herformulering.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De voorbije jaren heeft het idee van 'public governance' steeds meer opgang gemaakt in de overheidssector onder meer omwille van het grote maatschappelijke belang van publieke organisaties in combinatie met het feit dat zij voor een (groot) deel werken met overheidsmiddelen.¹ Als NV van publiek recht die om en bij de 2000 mensen tewerkstelt, wordt ook van de VRT verwacht dat zij de principes van deugdelijk bestuur strikt naleeft. Dit impliceert onder meer een evenwichtige samenstelling van de raad van bestuur, en een objectivering van de benoeming en het ontslag van de gedelegeerd bestuurder.

Reeds bij decreet van 19 mei 2006 werden een aantal principes van deugdelijk bestuur bij de VRT ingevoerd. Gelet op het grote belang van de toepassing van 'corporate governance' bij een vennootschap als de VRT, werd er op dat moment voor geopteerd om de twaalf door de Vlaamse Regering aangeduide leden van de raad van bestuur de mogelijkheid te geven om maximum drie bijkomende leden te coöpteren in de raad van bestuur (zie art. 12, §1 Mediadecreet). Aldus werd het mogelijk de raad van bestuur met bijkomende expertise, bijvoorbeeld inzake mediabeleid of bedrijfsmanagement, te versterken². Van deze mogelijkheid tot coöptatie werd tot op vandaag echter nooit gebruikgemaakt.

Nochtans wordt het opnemen van een aantal stemgerechtigde onafhankelijke bestuurders in de raad van bestuur van overheidsbedrijven verplicht door artikel III.40, eerste lid, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Krachtens artikel III.36, §1, 3° van dit decreet is deze bepaling in beginsel ook van toepassing op de Raad van Bestuur van de VRT. Overeenkomstig artikel III.40, tweede lid, van dit decreet, het toenmalige artikel 4, tweede lid, van het decreet van 22 november 2013 betreffende het deugdelijk bestuur, heeft de Vlaamse Regering evenwel bij beslissing van 23 mei 2014 op gemotiveerd verzoek van de VRT een uitzondering toegestaan op de regel van artikel III.40, eerste lid.

Het is de bedoeling om met voorliggend decreet nog meer in te zetten op deugdelijk bestuur bij de VRT. In functie van de verdere professionalisering van de raad van bestuur op het vlak van de deskundigheid inzake het algemeen bestuur van de VRT, en op het vlak van de specifieke deskundigheid inzake de inhoudelijke materie en het beleidsveld waarin de VRT actief is, wordt het toevoegen van onafhankelijke bestuurders verplicht gemaakt, hetgeen helemaal past in de filosofie van corporate governance.

Eveneens in lijn met het leerstuk van deugdelijk bestuur verplicht voorliggend decreet alle leden van de raad van bestuur van de VRT om bij alle handelingen en beslissingen het vennootschapsbelang voorop te stellen, en om de discretie te bewaren over alle informatie die verkregen is in het kader van hun mandaat als bestuurder van de VRT. Voorliggend decreet bevestigt dat minstens deze beginselen van deugdelijk bestuur worden opgenomen in het VRT-Charter Deugdelijk Bestuur.

Daarnaast wordt de raad van bestuur voortaan sterker betrokken bij de benoeming en het ontslag van de gedelegeerd bestuurder van de VRT. Krachtens artikel 14, §1 van het Mediadecreet wordt de gedelegeerd bestuurder van de VRT vandaag benoemd en ontslagen door de algemene vergadering. Aangezien de Vlaamse Gemeenschap enige aandeelhouder is van de VRT en conform artikel 82 BWHI in de algemene vergadering vertegenwoordigd wordt

¹ GUBERNA, Deugdelijk bestuur bij Vlaamse publieke organisaties, Rapport over de verwezenlijkingen en de uitdagingen anno 2016

² Memorie van Toelichting, VI. Parl., 2005-2006, 762/1, 7.

door de Vlaamse Regering, is het de facto de Vlaamse Regering die beslist over de aanstelling van een nieuwe gedelegeerd bestuurder. De Vlaamse Regering beslist vandaag ook over het functieprofiel van de CEO en over de aanpak van de selectie.

Gelet op het belang van de verdere professionalisering van het dagelijks bestuur en van het evenwicht tussen raad van bestuur en gedelegeerd bestuurder en rekening houdend met de noodzaak van een positieve dynamiek en samenwerking tussen beiden, is het zinvol om de raad van bestuur meer te betrekken bij de benoeming en het ontslag van de gedelegeerd bestuurder door de algemene vergadering. Voorliggend decreet speelt daarop in, doordat de raad van bestuur bij de benoeming van de gedelegeerd bestuurder voortaan advies geeft over het profiel van de gedelegeerd bestuurder. Ook bij het ontslag van de gedelegeerd bestuurder is het advies van de raad van bestuur vereist

De professionalisering van het dagelijks bestuur en de samenwerking tussen raad van bestuur en gedelegeerd bestuurder van de VRT zullen ook worden bevorderd doordat voorliggend decreet de raad van bestuur verplicht om bij beslissingen over het strategisch karakter van een aangelegenheid rekening te houden met het reglement dat hij zelf opmaakt, waardoor de coherentie van de betrokken beslissingen van de raad van bestuur zal toenemen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Zie memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van decreet heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

B. ESR-TOETS

Deze is niet van toepassing op voorliggend ontwerp van decreet.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van decreet heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend ontwerp van decreet heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Eens de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring heeft gegeven voor voorliggend ontwerp van decreet zijn volgende vervolgstappen gepland:

- voorstelling van het ontwerpdecreet aan de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement;
- bespreking en stemming van het ontwerpdecreet in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet tot wijziging van de artikelen 10, 12, 13 en 14 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media

Benjamin DALLE